

ANTONI WIERZBICKI

O GOSPODARSTWIE BEZZRĘBOWEM

I O JEGO WPŁYWIE NA WARUNKI SIEDLISKOWE
I STRUKTURĘ DRZEWOSTANU

LE JARDINAGE ET SON INFLUENCE SUR LE MILIEU AMBIANT
ET LA CONSTITUTION DES PEUPELEMENTS

KSIĘGARNIA ROLNICZA
TOW. OSWIATY ROLNICZEJ
WARSZAWA
1931.

Spis rzeczy

	Str.
Przedmowa	9
Wstęp	11
I. Uwagi o dotychczasowym gospodarstwie leśnym. Las ciągły	16
1. O kierunkach w leśnictwie poprzednich okresów	16
2. O zrębach całkowitych	19
3. O lesie ciągłym	23
II. Metoda kontroli Gurnaуда - Biolley'a	26
1. Zasady metody kontroli	26
2. Podział przestrzenny w metodzie kontroli	29
3. Regulacja dochodów i użytkowanie lasu w metodzie kontroli	31
4. Wyniki metody kontroli	38
III. Las ciągły Möller'a	41
1. Ideja lasu ciągłego Möller'a	41
2. O gospodarstwie w lesie ciągłym	43
3. Bärenthoren, Iłowiec	46
IV. Gospodarstwo bezzrębowe a warunki siedliskowe	50
1. Siedlisko, uwagi ogólne	50
2. Poszczególne czynniki siedliska	51
a. Położenie	51
b. Klimat	52
c. Gleba	54
d. Atmosfera	56
e. Światło	58
V. Gospodarstwo bezzrębowe a struktura drzewostanu	62
1. O przyroście z prześwietlenia	62
2. O strukturze drzew w gospodarstwie bezzrębowym	65
3. O strukturze drzewostanu w gospodarstwie bezzrębowym	67
Wnioski	74
Przypisy	79
Résumé	88
Wykaz ważniejszej literatury	100

Przedmowa

Studjum to jest pracą dyplomową wykonaną na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Nie jest ono wolne oczywiście od pewnych braków, z których już obecnie zdaję sobie sprawę, i zarzuty, że poruszane tematy wymagałyby opracowania bardziej wyczerpującego, pogłębienia niektórych spraw i zagadnień, z góry uznaję za słuszne. Przystudjowanie szerszej literatury pozwoliłoby bezwątpienia uzupełnić moje rozważania i wyjaśnić sporo kwestji, które tutaj może zbyt pobieżnie zostały naszkicowane. Zaznaczam jednak, że pominąłem celowo niektóre sprawy albo mniejszej wagi, albo też może doniosłe, lecz co do których istniejące zapatrywania nie zostały dostatecznie uzgodnione.

Pracę tę pisałem z zamiarem przedstawienia próby syntezy zasadniczych elementów, charakteryzujących nader interesujący z punktu widzenia naukowego, a z utylitarneho bardzo doniosły zespół zagadnień związanych z ideją gospodarstwa bezrzębowego. W naszej literaturze bowiem, która w dziedzinie nauk leśnych tak owocnie zaczyna się rozwijać, nie ukazała się jeszcze, o ile mi wiadomo, poza artykułami i rozprawami w czasopismach, ani jedna praca na temat wyłącznie gospodarstwa bezrzębowego.

Może więc to niewielkie studjum, jeżeli nie bezpośrednio, to choćby przez zachęcenie innych leśników do podobnej, bardziej obszernej i gruntownej pracy, jak również przez dostarczenie pewnej bibliografji przyczyni się do głębszego zajęcia się w Polsce niektórymi zagadnieniami ulepszania produkcji leśnej.

A zagadnienia ulepszania i zwiększania produkcji drewna drogą gospodarstwa bezrzębowego mogą mieć dla całego gospodarstwa narodowego poważne a dotychczas niezawsze doceniane znaczenie.